

KLAGANDE

Skatteverket

MOTPART

Frei Tiljander, 19761204-4912

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Göteborgs dom den 18 december 2019 i mål nr 5796-19, se bilaga A

SAKEN

Efternamn

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten upphäver förvaltningsrättens dom och fastställer Skatteverkets beslut.

YRKANDEN M.M.

Skatteverket yrkar att kammarrätten fastställer Skatteverkets beslut och anför följande.

Skatteverket instämmer i förvaltningsrättens bedömning att Åsby Påfågel saknar särskiljningsförmåga. Däremot finns en förväxlingsrisk mellan det önskade efternamnet Påfågel och varukännetecknet Påfågeln Saffran. Ordet Saffran kan inte anses ha särskiljningsförmåga, eftersom det beskriver varans art. Ordet Påfågeln är därmed det dominerande ordet i varumärket och det ord som särskiljer näringsverksamheten.

Frei Tiljander anser att överklagandet ska avslås och anför följande.

Det är inte rimligt att en varumärkesregistrering kan ge ett företag ensamrätt till ett vanligt förekommande svenskt ord.

Det är sammansättningen av Påfågeln och Saffran som ger ett unikt kännetecken. Det syftar på en påfågel som heter Saffran och för associationerna till likande konstruktioner som t.ex. Katten Gustav. Förväxlingsrisken ska därför prövas mot Påfågeln Saffran i sin helhet.

Om något ord skulle anses vara dominant så är det Saffran, eftersom det beskriver vad företaget säljer.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Frågan i målet är om *Frei Tiljander* får byta efternamn till Påfågel, eller om bytet hindras av att namnet kan förväxlas med varukännetecknet Påfågeln Saffran. Prövningen ska göras med utgångspunkt i lagen (2016:1013) om personnamn.

Varukännetecknen ska ha särskiljningsförmåga för att skyddas. Av 1 kap. 5 § varumärkeslagen (2010:1877) framgår det att ett varukännetecken ska anses ha särskiljningsförmåga om det kan skilja varor eller tjänster som tillhandahålls i en näringsverksamhet från dem som tillhandahålls i en annan. Bristande särskiljningsförmåga kan exempelvis bero på att ett kännetecken endast består av tecken eller benämningar som i handeln visar varans eller tjänstens art.

Företagsnamn innehåller ofta ord som genom sin innebörd eller särprägel är mera framträdande än de övriga och därför får karaktären av firmadominanter. Typiska exempel på firmadominanter utgör särpräglade fantasiord och egenartade släktnamn. Även ord utan egentlig originalitet

kan emellertid genom inarbetning komma att förvärva sådan särprägel (prop. 1974:4 s. 207).

Kammarrätten anser att Påfågeln i varukännetecknet Påfågeln Saffran har särskiljningsförmåga. Påfågeln är också det dominerande ordet i kännetecknet, eftersom det genom sin särprägel i sammanhanget är det mest framträdande ordet. Mellan Påfågeln och Påfågel råder stor språklig likhet.

Kammarrätten bedömer därför att det tilltänkta efternamnet Påfågel är förväxlingsbart med varukännetecknet Påfågeln Saffran. Några särskilda skäl för att tillåta namnbytet har inte kommit fram. Förvaltningsrättens dom ska därför upphävas och Skatteverkets beslut fastställas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Gertrud Forkman

Magnus Lundberg

Ida Sandell
referent

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**

Avd. 1

DOM
2019-12-18
Meddelad i Göteborg

Mål nr
5796-19

KLAGANDE

Frei Tiljander, 19761204-4912

MOTPART

Skatteverket

ÖVERKLAGAT BESLUT

Skatteverkets beslut 2019-04-11, dnr 18 52883929
(201 202166-19/3389)

SAKEN

Byte av efternamn enligt lag (2016:1013) om personnamn, förkortad PNL

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten upphäver det överklagade beslutet och visar ärendet åter till Skatteverket för fortsatt handläggning.

Dok.Id 638376

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 53197 400 15 Göteborg	Sten Sturegatan 14	031 - 732 70 00 E-post: forvaltningsrattenigoteborg@dom.se www.forvaltningsrattenigoteborg.domstol.se	-	måndag–fredag 08:00–16:00

VAD MÅLET GÄLLER

Det förvaltningsrätten ska pröva i detta mål är om Freï Tiljander ska få byta efternamn till det nybildade efternamnet Påfågel.

DET ÖVERKLAGADE BESLUTET

Skatteverket avslog Freï Tiljanders ansökan om byte av efternamn till Påfågel med i huvudsak följande motivering. Det finns firma med namnet Åsby Påfågel och det sökta namnet är identiskt med det dominerande ordet Påfågel i firmanamnet. Det finns även ett varukännetecken Påfågeln Saffran och det sökta namnet kan förväxlas med det dominerande ordet Påfågeln i varumärket. Det finns konkret förväxlingsrisk. När en firma eller ett varumärke har registrerats så utgör det normalt ett hinder mot att anta firmanamnet eller varumärket som efternamn. Den nya lagen har ett högre ställt krav avseende förväxling av efternamn. Det finns därför hinder mot förvärv av det sökta namnet. Det är inte känt att Freï Tiljander har använt namnet Påfågel som efternamn och att det är så inarbetat att det får anses råda särskilda skäl för byte. Namnet kan därför inte anses så etablerat att det kan uppväga intresset av att skydda firmanamnet och varukännetecknet.

YRKANDEN M.M.

Freï Tiljander yrkar att ansökan om namnbyte ska godkännas och anför i huvudsak följande. Det ska göras en helhetsbedömning av firmanamnet Åsby Påfågel och varukännetecknet Påfågeln Saffran. Freï Påfågel är inte förväxlingsbart med Åsby Påfågel på samma vis som de existerande firmorna med Åsby i namnet inte är förväxlingsbart med Åsby Påfågel. I firmanamnet Åsby Påfågel är ordet Påfågel en beskrivning av verksamheten och därför saknas särskiljningsförmåga. Gällande Påfågeln Saffran är det ett varukännetecken där tecknet i sin helhet, inklusive den grafiska formen, som

visuellt tecken som har fått varumärkesskydd. I hans konstnärskap ägnar han sig inte åt verksamhet eller utför några tjänster av samma slag som den firma och det varumärke som finns registrerat. Skyddet för firmanamn och varukännetecken är till för att inte skada redan registrerade verksamheter och varumärken, inte för att skydda enskilda ord. Namnet Påfågel är inte förväxlingsbart fonetiskt eller visuellt med Påfågeln Saffran. Påfågel är ett allmänt svenskt ord och det är orimligt att en enskild firma i princip kan få oinskränkt ensamrätt på användning av ett svenskt ord. Han har använt påfågeln som personligt visuellt kännetecken i hans konstnärliga verksamhet i många år. Det föreligger inte en förväxling som kan anses vara ett intrång i någon annans namnskydd.

Skatteverket anser att överklagandet ska avslås.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Tillämpliga bestämmelser m.m.

En person får byta sitt efternamn till ett nybildat efternamn eller till ett befintligt efternamn om förutsättningarna i 14–19 §§ PNL är uppfyllda eller om det annars finns särskilda skäl (13 § PNL).

En person får endast byta till ett efternamn som inte kan förväxlas med någon annans i Sverige skyddade näringskännetecken eller varukännetecken (15 § PNL).

Av förarbeten framgår bl.a. följande. Syftet med det administrativa namnskyddet är att förhindra byten till efternamn som lätt kan förväxlas med vissa namn och kännetecken. Enligt kommittén har kravet på att namnet inte får vara lätt att förväxla med ett befintligt namn eller kännetecken kommit att tillämpas på ett sätt som har försvagat skyddet. I

praxis har nämligen namnförvärv i flera fall tillåtits när det förvärvade namnet bär stor språklig likhet med ett befintligt namn, t.ex. har Milmark godtagits som nybildat efternamn trots de redan befintliga namnen Millmark och Milemark. Kommittén anser därför att kravet på förväxlingsrisk bör skärpas något genom att kvalifikationen lätt avskaffas. Syftet med en skärpning av förväxlingsrisken är att det blir något svårare att byta till ett efternamn som påminner om ett annat namn eller kännetecken. Detta motiveras av rätten att slippa intrång i sin namnrätt. Även om möjligheten att fritt få välja namn bör vara stor, är det inte befogat att tillåta val som inkräktar på andras namnrätt (prop. 2015/16:180 s. 48 f).

Skyddet för närings- eller varukännetecken är att betrakta som ett utflöde av det firma- och varumärkesrättsliga skyddet i egentlig mening. Vid bedömningen av om förväxling kan ske med annans firma blir det avgörande ofta det eller de ord som är mest framträdande i firman, den s.k. firmadominanten (jfr. prop. 2015/16:180 s. 108-109).

Förvaltningsrättens bedömning

Frågan som förvaltningsrätten har att ta ställning till är om det finns hinder för Freï Tiljander att byta till efternamnet Påfågel med anledning av att det skulle finnas risk för förväxling med firmanamnet Åsby Påfågel eller varukännetecknet Påfågeln Saffran.

Ordet ”påfågel” är ett existerande ord i svenska språket. Det är således inte någon beteckning eller benämning som andra aktörer arbetat fram eller kommit på för specifik användning i en verksamhet.

Avseende både näringskännetecken (däribland företagsnamn som i tidigare lagstiftning benämnts firma) och varukännetecken gäller att dessa ska ha särskiljningsförmåga. För den del av varukännetecknet eller

näringskännetecknet som saknar särskiljningsförmåga finns inget självständigt skydd (jfr 1 kap. 5 § lagen om företagsnamn (2018:1653) och 1 kap. 11 § varumärkeslagen (2010:1877)). I vare sig företagsnamnet Åsby Påfågel eller varukännetecknet Påfågeln Saffran har ordet påfågel/påfågeln en direkt särskiljningsförmåga. I båda de aktuella faller krävs för att företagsnamnet/varukännetecknet ska kunna särskiljas från andra aktörer att de tillägg som individualiserar dem används.

Vid bedömningarna av en eventuell förväxlingsrisk får det mot bakgrund av ovanstående tas hänsyn till företagsnamnet/varukännetecknet i sin helhet eftersom orden påfågel/påfågeln saknat särskiljningsförmåga och inte kan anses vara skyddade. Det har inte heller kommit fram att det skulle röra sig om någon sådan firmadominant att det i sig medför en förväxlingsrisk.

Det efternamn som Freï Tiljander önskar byta till kan vare sig visuellt eller fonetiskt förväxlas med vare sig Åsby Påfågel eller Påfågeln Saffran när hela firmanamnet/varukännetecknet beaktas. Det finns därmed inte något hinder mot att han byter till det efternamnet på den grunden.

Det ankommer på Skatteverket att som första instans ta ställning till om övriga förutsättningar för att Freï Tiljander ska få byta efternamn till Påfågel är uppfyllda. Det överklagade beslutet ska därför upphävas och målet visas åter till Skatteverket för fortsatt handläggning.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (FR-03)

Jenny Lindestam
Tf. rådman

Föredragande i målet har varit föredragande juristen Fia Lindblom.

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten*.

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.